

Földrészek

A kontinens, avagy földrész a Föld szárazföldjeinek nagy egysége. Az egyes kontinensek elkülönítése azonban inkább hagyományon alapul, mintsem valamilyen szigorú feltételen. A kifejezést kétféle értelemben használják. Szűkebb értelemben a Föld nagyobb összefüggő szárazföldi területeinek megkülönböztető neve – a kisebbeket szigetnek nevezzük. Tágabb értelemben a nagy összefüggő szárazföldek és a környező szigetek együttesét értjük alatta.

Az, hogy mely területeket tekintünk önálló kontinenseknek, nagyban függ attól, hogy milyen szempontok szerint határozzuk meg őket. Ezen szempontok alapvetően természettudományi jellegűek, de társadalomtudományi szempontok figyelembevételével teljesen eltérő felosztások is léteznek. Az egyik gyakori felosztás a következő hét kontinenst tartja számon: Ázsia, Afrika, Észak-Amerika, Dél-Amerika, Antarktika, Európa és Ausztrália.

Hagyományos felosztások

A ma elterjedt kontinens-meghatározások alapvetően hagyományon alapulnak, melyekben keverednek különböző korok világszemléletei és ismeretei, valamint a társadalmi és természeti szempontok, és ebből lényeges ellentmondások származhatnak.

A természetföldrajzilag teljesen megalapozatlan kontinenseket is természetföldrajzi határokkal definiálják, Észak- és Közép-Amerika határa pedig a Rio Grande – miközben az észak-amerikai lemez és a karibi lemez határa a Yucatán-félsziget.

Ezek a határok társadalmi, kulturális, politikai egységeket vághatnak ketté, mint a természetföldrajzilag egységet alkotó Európa és Ázsia határa a Kaukázusnál és az Uralnál. Emellett a Kaukázus történetesen az eurázsiai-lemez és az iráni-lemez határa.

Amerika esetén még bonyolultabb a helyzet. Társadalomföldrajzi szempontból két részre osztható. Az angolszász-francia északi részre, valamint spanyol–portugál–francia nyelvű Latin-Amerikára. Természetföldrajzi alapon Közép-Amerika északi határa alatt Latin-Amerika északi határát értik, de még társadalompolitikai szempontból sem általános ez.